

KONKURS MATEMATYCZNY

dla uczniów szkół podstawowych w roku szkolnym 2013/214

III stopień zawodów (wojewódzki)

1 lutego 2014 r.

Propozycja punktowania rozwiązań zadań

Uwaga:

Za każde poprawne rozwiązanie, inne niż przewidziane w propozycji punktowania rozwiązań zadań przyznajemy maksymalną liczbę punktów.

Klucz punktowania zadań zamkniętych

Nr zadania	1	2	3	4	5	6	7	8
odpowiedź	D	A	C	B	B	D	D	A

Zadanie 9. (4 pkt)

Oblicz sumę wszystkich liczb czterocyfrowych zapisanych wyłącznie za pomocą cyfr 1, 2, 3 i 4 (cyfry nie mogą się powtarzać).

I sposób rozwiązania

Zauważamy, że wszystkich liczb czterocyfrowych, których cyfry wybrane są ze zbioru $\{1, 2, 3, 4\}$ i w których cyfry się nie powtarzają jest 24.

Pierwszą cyfrę możemy wybrać na 4 sposoby spośród cyfr 1, 2, 3 i 4, drugą na 3 sposoby (cyfry nie mogą się powtarzać), trzecią na 2 sposoby.

Wypisujemy wszystkie liczby spełniające warunki zadania i dodajemy je, np.

1234	2134	3124	4123
1243	2143	3142	4132
1324	2314	3214	4213
1342	2341	3241	4231
1423	2413	3412	4312
<u>1432</u>	<u>2431</u>	<u>3421</u>	<u>4321</u>
7998	13776	19554	25332

Suma wszystkich liczb jest równa: $7998 + 13776 + 19554 + 25332 = 66660$.

II sposób rozwiązania

Zauważamy, że wszystkich liczb czterocyfrowych, których cyfry wybrane są ze zbioru $\{1, 2, 3, 4\}$ i w których cyfry się nie powtarzają jest 24.

Pierwszą cyfrę możemy wybrać na 4 sposoby spośród cyfr 1, 2, 3 i 4 drugą na 3 sposoby (cyfry nie mogą się powtarzać), trzecią na 2 sposoby.

Każda z cyfr 1, 2, 3, 4 jako cyfra jedności występuje w sześciu liczbach czterocyfrowych.

Dodając cyfry jedności tych liczb otrzymujemy $6 \cdot (1+2+3+4)=60$.

Tyle samo wynoszą sumy wszystkich cyfr dziesiątek, setek i tysięcy tych czterocyfrowych liczb.

Wnioskujemy zatem, że suma liczb czterocyfrowych jest równa:
 $60 + 60 \cdot 10 + 60 \cdot 100 + 60 \cdot 1000 = 66660$

Odpowiedź:

Suma wszystkich liczb czterocyfrowych spełniających warunki zadania jest równa 66660.

Sposób oceniania rozwiązania

1pkt – za zapisanie, że istnieją 24 liczby czterocyfrowe zapisane wyłącznie za pomocą cyfr 1, 2, 3 i 4 (przy czym cyfry nie powtarzają się).

1pkt – za wypisanie wszystkich liczb czterocyfrowych, które można zapisać wyłącznie za pomocą cyfr 1, 2, 3 i 4 (przy czym cyfry nie powtarzają się).

albo

zapisanie sum „tysięcy”, „setek”, „dziesiątek”, „jedności”.

1pkt – wypisanie liczb spełniających warunki zadania z pominięciem co najwyżej trzech liczb i obliczenie ich sumy

albo

zapisanie sumy „tysięcy” lub „setek” lub „dziesiątek” lub „jedności” z jednym błędem rachunkowym i obliczenie ich sumy.

1pkt – za obliczenie sumy liczb czterocyfrowych zapisanych wyłącznie za pomocą cyfr 1, 2, 3 i 4 (przy czym cyfry nie mogą się powtarzać): 66660.

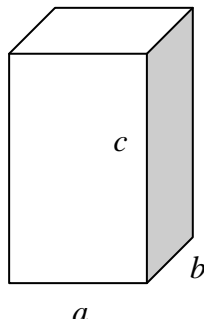
Uwaga

Jeżeli uczeń wypisze liczby spełniające warunki zadania z pominięciem co najwyżej trzech liczb i nie obliczy ich sumy albo zapisze sumy „tysięcy” lub „setek” lub „dziesiątek” lub „jedności” z jednym błędem rachunkowym i nie obliczy ich sumy, to za takie rozwiązanie przyznajemy **2 pkt**.

Zadanie 10. (4 pkt)

W pewnym prostopadłościanie iloczyn pól trzech ścian o wspólnym wierzchołku jest równy 576. Oblicz objętość tego prostopadłościanu.

Przykładowe rozwiązanie

Wprowadzamy oznaczenia:

- a, b, c – długości krawędzi prostopadłościanu,
- P_1, P_2, P_3 – pola powierzchni ścian o wspólnym wierzchołku.

Z warunków zadania wiemy, że $P_1 \cdot P_2 \cdot P_3 = 576$.

Zapisujemy pola poszczególnych ścian prostopadłościanu w zależności od długości krawędzi: $P_1 = ab$, $P_2 = bc$, $P_3 = ac$.

Zapisujemy iloczyn $P_1 \cdot P_2 \cdot P_3$ w zależności od długości krawędzi prostopadłościanu:
 $P_1 \cdot P_2 \cdot P_3 = ab \cdot bc \cdot ac = 576$

Zależność $ab \cdot bc \cdot ac = 576$ zapisujemy w postaci: $(abc)^2 = 576$ i wyznaczamy iloczyn abc :
 $abc = 24$.

Iloczyn abc jest równy objętości prostopadłościanu o krawędziach a, b, c zatem
 $V = abc = 24$.

Odp.: Objętość tego prostopadłościanu jest równa 24.

Sposób oceniania rozwiązania

1pkt – za zapisanie pola poszczególnych ścian prostopadłościanu w zależności od długości krawędzi: $P_1 = ab$, $P_2 = bc$, $P_3 = ac$.

1pkt – za zapisanie zależności $P_1 \cdot P_2 \cdot P_3 = 576$ w postaci: $ab \cdot bc \cdot ac = 576$.

1pkt – za zapisanie iloczynu pól powierzchni ścian w postaci $(abc)^2 = 576$.

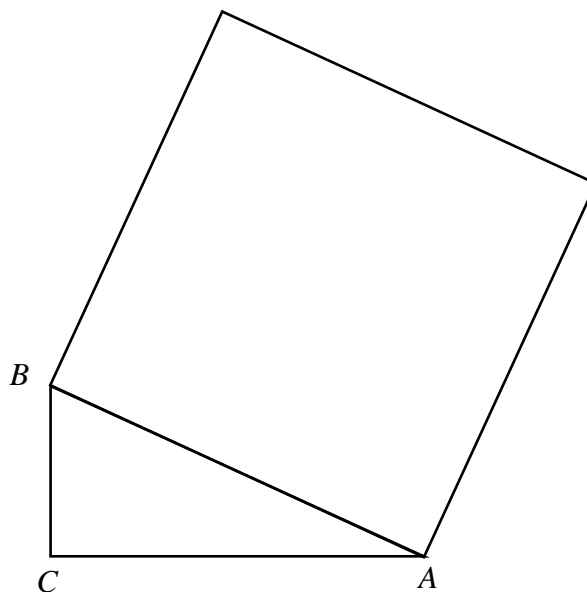
1pkt – za wyznaczenie wartości iloczynu abc : $abc = 24$ i zapisanie, że objętość prostopadłościanu $V = abc = 24$.

Uwaga

Jeśli uczeń zakończy rozwiązanie zapisem $abc = 24$, to takie rozwiązanie oceniamy jak rozwiązanie pełne i przyznajemy **4 pkt**.

Zadanie 11. (4 pkt)

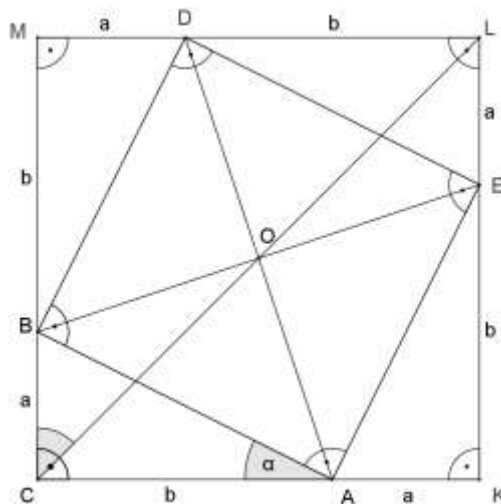
Dany jest trójkąt prostokątny ABC , w którym przyprostokątna BC ma długość a , natomiast długość przyprostokątnej AC jest równa b . Na przeciwprostokątnej na zewnątrz trójkąta zbudowano kwadrat o boku AB (zobacz rysunek). Punkt O jest punktem przecięcia przekątnych kwadratu. Oblicz miarę kąta OCB i zapisz wszystkie obliczenia.

Rozwiązanie

Rysujemy półproste CB i CA . Następnie kreślimy proste prostopadłe do tych półprostych LM i KC i przechodzące przez wierzchołki kwadratu A i D . Następnie rysujemy prostą prostopadłą do prostej CK i przechodzącą przez wierzchołek kwadratu E .

W ten sposób zbudowaliśmy kwadrat $CKLM$ o boku długości $a+b$.

Wprowadzamy oznaczenie: $\angle CAB = \alpha$, stąd i z własności miar kątów w trójkącie prostokątnym otrzymujemy $\angle CBA = 90^\circ - \alpha$.

Z własności miar kątów przyległych wnioskujemy, że $|\angle DBM| = \alpha$, a $|\angle BDM| = 90^\circ - \alpha$. Odcinki AB i BD są równe, ponieważ są bokami kwadratu $ABDE$, stąd trójkąt BDM jest przystający do trójkąta ABC .

Podobnie pokazujemy, że trójkąt DEL i trójkąt AKE są przystające do trójkąta ABC .

Punkt O jest punktem przecięcia przekątnych kwadratu $ABDE$ i jednocześnie punktem przecięcia przekątnych kwadratu $CKLM$.

Zatem miara kąta OCB jest równa 45° .

Sposób oceniania rozwiązania

1 pkt – za pokazanie metody rozwiązania, np. zbudowanie czworokąta $CKLM$.

1 pkt – za wykazanie, że czworokąt $CKLM$ jest kwadratem, np. uzasadnienie przystawania odpowiednich trójkątów.

1 pkt – za zapisanie, że punkt O jest punktem przecięcia się przekątnych kwadratu $CKLM$ lub

za zapisanie, że odcinek OC zawiera się w przekątnej CL kwadratu $CKLM$.

1 pkt – za zapisanie wraz z uzasadnieniem, że miara kąta OCB jest równa 45° .

Uwaga:

Jeśli uczeń zbuduje czworokąt $CKLM$ i poda odpowiedź bez uzasadnienia, że $CKLM$ jest kwadratem, to za takie rozwiązanie przyznajemy **1 pkt**.

Wyciąg z Regulamin Konkursów Przedmiotowych dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów województwa mazowieckiego w roku szkolnym 2013/2014

§ 11

(...)

3. Uczestnicy etapu wojewódzkiego mogą uzyskać tytuł laureata lub finalisty. Laureatami zostają uczestnicy etapu wojewódzkiego, którzy uzyskali co najmniej 80 % punktów możliwych do zdobycia. Finalistami zostają uczestnicy etapu wojewódzkiego, którzy uzyskali co najmniej 60% punktów możliwych do zdobycia.

Maksymalna liczba punktów	20 pkt
Tytuł laureata	16 - 20 pkt
Tytuł finalisty	12 - 15 pkt